

2. Іщук В. Україна: проблеми престижності і ідентичності (масова свідомість і культура як суб'єкти формування громадської та національної свідомості). К.: Смолоскип, 2000. 92 с.
3. Дубас О. Інформація як суспільна цінність і політичний чинник. *Борисфен*. 2002. №7 (133). С. 15-17.
4. Дубас О. Нові інформаційні технології в політичному процесі. *Нова парадигма. Альманах наукових праць*. 2003. Вип. 29. С. 58-67.

Байдюк І.

*студентка магістратури юридичного факультету
Тернопільського національного економічного університету
Науковий керівник: д.е.н., професор кафедри міжнародного права,
міжнародних відносин та дипломатії ТНЕУ Фліссак К.А.*

ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКІ ВІДНОСИНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Польсько-українські відносини на сучасному етапі мають місце на міжнародному рівні у галузях міжнародної політики, економіки, освіти та науки. Обидві держави сьогодні підтримують одна одну з цілого ряду питань і сприймають одна одну як стратегічні партнери.

Міцність стратегічного партнерства між Польщею та Україною є похідною спільного розуміння безпекових викликів у Східній Європі. Незважаючи на те, що Польща та Україна знаходяться у різних стратегічних умовах – Польща на відміну від України є членом ЄС та НАТО – обидві вони сприймають російський ревізіонізм як серйозну загрозу. Частково це обумовлюється і спільним історичним досвідом

Питання безпеки відіграють важливу роль у двостороній відносинах між країнами. Продовжуючи виступати за більш активну участь ЄС у справах безпеки Східної Європи, Польща також покладається на рішення НАТО. Варшава приймала саміт НАТО у 2016 році, де було погодження надання Україні комплексного пакету допомоги. Польща послідовно стоїть на позиції, що НАТО має бути відкритим для України. Разом з тим, Польща залишається одним із основних постачальників військової допомоги для України, беручи участь у спільних навчаннях та тренуваннях.

Польща зараз є другим найбільшим торгівельним партнером України, а Україна займає чотирнадцяте місце серед найбільших торгівельних партнерів Польщі. Потенціал розвитку двосторонньої торгівлі залишається величезним і може стати основою поглиблення взаємозалежності. Угода про асоціацію, укладена між Україною та ЄС, надає додаткових імпульсів та простору для двосторонньої торгівлі [4].

Останнім часом питання українських мігрантів до Польщі набуло резонансу. У 2017 році українці отримали близько 81% всіх польських робочих віз, а загальна кількість українців, що працюють в Польщі, досягає двох мільйонів. Динамічна економіка Польщі виграє від притоку української робочої сили, а українці, в свою чергу, мають змогу отримувати вищі зарплати в Польщі. Загальний обсяг коштів, що були направлені працівниками з Польщі в Україну оцінюється на рівні 3 мільярдів доларів щорічно. Завдяки мовній, культурній та соціальній близькості, а також ліберальному польському

законодавству, Польща стала головним напрямком для українських трудових мігрантів [3].

Зростання міграційних потоків між Україною та Польщею, частково завдяки лібералізації візового режиму з ЄС, також актуалізує питання контролю над кордоном та транскордонного співробітництва.

На сьогодні Польща та Україна мають близькі позиції і в тому, що стосується енергетичної безпеки в Європі. Диверсифікація постачань природного газу, забезпечення транзиту російського газу територією України, відкриття європейського ринку для скрапленого газу із США – все це відповідає інтересам обох країн.

У середньостроковій перспективі історія все ж таки, скоріше за все, залишиться основним проблемним питанням у двосторонніх відносинах. Поступово історичні дебати знову перетекли із академічної сфери до політичної – і залишаться там на деякий час.

Розбудова чи перегляд засад національної ідентичності, до яких Україну значною мірою підштовхнула російська агресія, концентрується сьогодні на етносимволічних елементах, що включають мову, релігію, символи та історичні наративи. Більша увага до історії та залучення історії до національної розбудови запускають сході процеси у сусідніх країнах, включно із Польщею. Збільшення популярності правих партій та підвищена увага до історії з боку політичних еліт, скоріше за все, стануть ключовими елементами політичної картини в країнах регіону. Такий розвиток подій, звичайно, збільшить шанси на продовження польсько-українських суперечок щодо історичних питань [1].

Як Польща, так і Україна зробили кроки, що погіршили ситуацію. У квітні 2015 року Верховна Рада України затвердила «закони про декомунізацію», які передбачають відповідальність для тих, хто заперечуватиме героїзм захисників України. Цей крок був негативно сприйнятий Варшавою, особливо тоді, коли закони були прийняті того самого дня, коли президент Польщі виступив із промовою, де наголосив на бажанні Польщі мати добрі стосунки із Україною.

Питання, які пов'язані із національними ідентичностями, включаючи конфлікти щодо історії, навряд чи зникнуть. Посилення націоналізму буде політичним трендом у Східній Європі протягом кількох років. Польща й Україна мають навчитися з цим жити.

Польща та Україна мають реалістично оцінювати й глибоко розуміти інтереси одна одної. Безпекове становище Польщі набагато краще, і порядок денний у сфері безпеки двох держав відрізняється, хоча й стратегічне бачення багато в чому спільне. Обидві країни сприймають одна одну як стратегічних партнерів та друзів, і у відносинах між ними немає серйозних причин для конфронтації. Україна може допомогти Польщі збільшити вагу Східного партнерства у спільних політиках ЄС; а Польща може далі підтримувати Україну на шляху до членства в НАТО та ЄС [2]. Диверсифікація постачань природного газу, розширення можливостей постачання скрапленого газу, покращення енергоефективності – все це є пріоритетами для обох країн.

Отже, у Польщі й Україні достатньо спільного потенціалу задля того, щоб впливати на регіональні політичні процеси й формувати новий порядок денний у сфері безпеки. Цей порядок денний має бути реалістичним та брати до уваги

поточні політичні й геополітичні реалії. Дієве стримування російської загрози, більше уваги з боку ЄС та НАТО до Східної Європи, потужніші інфраструктурні можливості й менше недовіри або історичних спекуляцій – це разом може зробити регіон більш безпечним.

Список використаних джерел

1. Киридон А. Українсько-польські відносини: «нова ера» співпраці / А. Киридон. Україна–Європа–Світ. Міжнародний збірник наукових праць.. Поки зачекаємо №2. С. 54-58.
2. Красівський О. Я. Проблеми польсько-українських стосунків. Львів, 2000. С. 65-72.
3. Куронь Я. Поляки та українці: важкий діалог. Дух і літера. 2012. №59. С. 34-40.
4. Мельникова І.М. Декларація про принципи і основні напрями розвитку українсько-польських відносин. Енциклопедія. К.: Наукова думка, 2004. С. 31-59.

Василів К.

*студентка магістратури юридичного факультету
Тернопільського національного економічного університету
Науковий керівник: д. і. н., професор кафедри міжнародного права,
міжнародних відносин та дипломатії Дацків І.Б.*

ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Друга половина ХХ ст. характеризується поглибленням світових інтеграційних процесів. Уже на початку ХХІ ст. інтеграція стає одним із домінуючих чинників сучасних міжнародних відносин. Міжнародні інтеграційні процеси впливають на формування не лише регіональних міжнародних систем і становлення нового міжнародного порядку, а й окремих суспільств та держав, їх внутрішньої політики, на життя окремої людини.

Інтеграційні процеси є надзвичайно різносторонніми. Інтеграція може відбуватися на різних рівнях: індивідуальному, регіональному, внутрішньодержавному, міждержавному, глобальному тощо. Також виділяють різні форми інтеграції: політичну, економічну, інформаційну, культурну та інші. Через таку різноманітність інтеграційних процесів ускладнюється проблема їх глибинного пізнання. Отже, ми зосередилися лише на міждержавній інтеграції, зокрема європейській.

Інтеграція – це сукупність політичних процесів, спрямованих на консолідацію, злиття суспільних, політичних, військових, економічних структур або етносів у рамках однієї держави чи кількох держав з метою протидії деструктивним внутрішнім і зовнішнім чинникам [1, с. 114].

З точки зору міжнародного права євроінтеграцію можна розглядати як процес вироблення правових норм на рівні Союзу [2, с. 80]. ЄС спирається на власну правову та судову системи, що спроможні продукувати та тлумачити юридичні норми, встановлювати факт правопорушення і карати за вчинення його. Договірні-правова система Євросоюзу (*acquis communautaire*) містить